

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 21 ta' Ottubru, 2024.

Numru 1

Rikors numru 364/23/1 RGM

Steward Malta Managment Ltd (C-70624)

v.

Il-Kummissarju tat-Taxxi

1. Din is-sentenza hija dwar appell tal-kumpanija attriċi mis-sentenza mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-5 ta' Lulju 2023 [is-“sentenza appellata”] li çaħdet it-talbiet tagħha sabiex:

“(1) Tiddikjara illi l-ittra uffiċjali tat-3 ta' Jannar, 2022, mibgħuta mill-Kummissarju lil Steward hija mingħajr effett għaliex giet ipprezentata meta l-Avviż (Default Notice) tat-8 ta' Novembru, 2021 kien ġa għe u kien qed jiġi kontestat fi proċeduri li għadhom sa issa pendenti quddiem il-Qrati;

(2) Tiddikjara illi l-Mandat ta' Sekwestru eżekuttiv 518/2023 RGM ... inħareġ erroneament u/jew b'abbuż tad-dritt stante illi fil-mument illi fih

għie preżentat il-Kummissarju ma kellux favur tiegħu t-titolu eżekuttiv illi qed jippretendi li jenforza bl-istess mandat u/jew għaliex f'kull każ il-mandat inħareġ in malefede;

(3) Konsegwentement tirrevoka u tannulla l-Mandat ta' Sekwestru fuq ċitat;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut Kummissarju tat-Taxxi.”

Preliminari

2. Skont ma għie allegat mill-partijiet u / jew min minnhom u/jew skont ma jirriżulta mill-atti¹, l-isfond fattwali li wassal għal din il-kawża, huwa dan:

i. Permezz ta' numru ta' kuntratti li saru bejn l-aħħar tal-2015 u l-bidu tal-2016, il-Gvern Malti ta lil Vitals Global Healthcare Limited, Vitals Global Assets Limited u Vitals Global Healthcare Management Limited [minn hawn 'l quddiem se jiġu kollettivament msejjaħa “il-kumpaniji Vitals Global”] konċessjoni għall-iżvilupp mill-ġdid, żamma, ġestjoni u tħaddim tal-isptar San Luqa, l-Isptar Karen Grech u l-Isptar Ġenerali ta' Għawdex [“l-Isptarijiet”];

ii. Skont l-attriċi, fl-2017 beda jsir evidenti li Vitals Global kienu f'diffikultà / qagħda finanzjarja prekarja u għalhekk il-Gvern Malti stieden lill-Grupp Steward Healthcare sabiex jieħu l-konċessjoni f'idejha;

¹ A skans ta' ripetizzjoni bla bżonn aktar 'l quddiem, il-Qorti qiegħda hawn tiġbor sunt ta' dak dikjarat fil-premessi tar-rikors promotur, tar-risposta maħlufa u kif ukoll xi fatti rilevanti oħra li jirriżultaw mill-atti / provi miġbura.

iii. L-attriċi ssostni li minkejja li nsistiet li tagħmel *due diligence* dan ma sarx għaliex il-Gvern kellu urġenza kbira biex imexxi. Madanakollu, assiguraha li l-konċessjoni kienet se tiġi ristrutturata b'mod li ssir *bankable*;

iv. Bi ftehim mal-Gvern, fi Frar 2018 Steward Healthcare International Limited [“Steward”] xtrat l-ishma tal-kumpaniji Vitals Global mingħand l-azzjonista tagħhom, Bluestone Investments Limited [“Bluestone”], u sussegwentement biddlet l-isem ta’ dawk il-kumpaniji għal Steward Malta Limited, Steward Malta Assets Limited u Steward Malta Management Limited [minn hawn ‘l quddiem se jiġu kollettivament msejjaħa “il-kumpaniji Steward”];

v. Fid-19 ta’ Frar 2018 l-Avukat Dr Adrian Delia bħala Kap tal-Oppożizzjoni, ippreżenta rikors maħluf quddiem il-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili li fih stqarr illi l-kundizzjonijiet tal-Konċessjoni kienu ġew miksura u konsegwentement talab lill-Qorti tittermina l-kuntratti ta’ konċessjoni (Rik. Nru. 133/2018 FDP fl-ismijiet *L-Onorevoli Kap. tal-Opposizzjoni l-Avukat Dottor Adrian Delia vs Onorevoli Prim Ministru ta’ Malta, Dr Joseph Muscat et*)²;

² Fol. 68 *et seq.*

vi. Wara l-akkwist tal-konċessjoni, il-grupp Steward wettaq *audit* u sab mankanzi fid-dikjarazzjonijiet tal-VAT tal-kumpanija attriċi, ġja Vitals Global Healthcare Management Limited, li minnufih ġew senjalati lill-Kummissarju konvenut³;

vii. Wara diversi taħdidiet mal-Kummissarju tat-Taxxi, fl-14 ta' Ġunju 2021 ġie ffinalizzat abbozz ta' ftehim dwar il-modalità ta' ħlas tal-pendenzi tal-VAT li rriżultaw dovuti⁴ fejn Ernst Armin, direttur tal-kumpanija attriċi,- irrikonoxxa illi l-bilanċ dovut mill-attriċi huwa dak ta' €30,800,063.11 liema dejn kellu jiġi mħallas permezz ta' *set-off* ta' krediti fis-somma ta' €4,710,383.00 u *quarterly payments* ta' €511,190.13 kull wieħed, l-ewwel wieħed ikun fi *Quarter 2* tal-2022. Fil-frattemp, l-interessi fuq it-taxxa mhux imħallsa kellhom jibqgħu jakkumulaw skont il-ftehim / il-Kap. 406 u d-denunzji tal-VAT mhux milquta bil-ftehim kellhom jiġu sottomessi fil-ħin flimkien mal-pagament relattiv. Dan bla ħsara għad-dritt tal-Kummissarju li jipproċedi legalment f'każ ta' inadempjenza⁵;

viii. Filwaqt li in atti ġiet ippreżentata kopja ta' dak il-ftehim ffirmit minn Ernst Armin⁶, il-firma tal-Kummissarju fuq l-istess hija nieqsa. Manfred Barbara, in rappreżentanza tal-konvenut xehed⁷: (i) illi huwa

³ Fol. 393 *et seq.*

⁴ Fol. 398 *et seq.*

⁵ Fol. 398 – 400

⁶ Fol. 400

⁷ Fol. 374 *et seq.*

qatt ma ra l-*agreement* iffirmit minn Ernst Armin; (ii) illi lanqas ma rċieva talba uffiċjali biex issir is-*set off*, kif kien meħtieġ; u (iii) li l-ħlas mad-denunzji li kien imiss, mhux koperti mill-ftehim, ma sarx. Għalhekk, il-ftehim kien meqjus li qatt ma beda⁸;

ix. Fil-11 ta' Novembru 2021 il-kumpanija attriċi rċeviet⁹ avviż datat 8 ta' Novembru 2021¹⁰ li bih il-Kummissarju konvenut talab il-ħlas ta' €36,816,847.54 rappreżentanti pendenzi ta' taxxa fuq il-valur miżjud, interessi u penali skont il-Kap. 406 għall-perjodu bejn l-1 ta' Mejju 2016 sal-31 ta' Awwissu 2021¹¹. Dak l-avviż jgħid ukoll li kien qiegħed jintbagħat a *tenur* tal-Artikolu 59 tal-Kap. 406 u li jekk ma jsirx il-ħlas fi żmien 30 jum il-Kummissarju konvenut kien sejjer jipproċedi legalment għall-ġbir;

x. Il-kumpanija attriċi attakkat dak l-avviż b'kawża li hija ppreżentat fis-7 ta' Diċembru 2021 (Rikors Numru 1207/2021 CFS fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited v. Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni*) fejn talbet ir-revoka tal-Avviż tat-8 ta' Novembru 2021 jew dikjarazzjoni li l-istess mhuwiex titolu eżekuttiv favur il-Kummissarju konvenut¹²;

⁸ Fol. 375

⁹ Fol. 57 (para. 9 tar-rikors tal-appell fil-kawża bin-numru 1207/2021 CFS fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited v. Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni*)

¹⁰ Fol. 31

¹¹ Fol. 32

¹² Fol. 33 *et seq.*

xi. Fit-3 ta' Jannar 2022, meta l-kawża msemmija kienet diġà bdiet tinstema', il-Kummissarju ippreżenta ittra uffiċjali sabiex, filwaqt li jinterpella lill-attriċi għall-ħlas tas-somma ta' €36,816,847.54 fi żmien jumejn, *inter alia* jrendi eżegwibbli t-titolu eżekuttiv li jippretendi li għandu¹³ (Ittra Uffiċjali Numru 4/2022);

xii. Fit-12 ta' Jannar 2022, il-kumpanija attriċi ppreżentat ittra uffiċjali responsiva¹⁴ fejn ċaħdet il-pretenzjoni. Dan minħabba l-kawża 1207/2021 fejn kien qiegħed jiġi kkontestat l-avviż li fuqu kienet ibbażata l-ittra uffiċjali tat-3 ta' Jannar 2022;

xiii. B'sentenza mogħtija fit-28 ta' Ottubru 2022¹⁵, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ddeċidiet il-kawża bin-numru 1207/2021 CFS fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited v. Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni* billi laqgħet l-eċċezzjoni preliminari tal-Kummissarju dwar in-nuqqas ta' kompetenza tagħha *in materia* u ċaħdet it-talbiet attriċi;

xiv. Is-soċjetà attriċi appellat minn dik is-sentenza fit-3 ta' Novembru 2022.¹⁶ B'sentenza tal-11 ta' Marzu 2024 il-Qorti tal-Appell ħassret il-parti dispożittiva tas-sentenza appellata li taqra, "..... *u b'hekk*

¹³ Fol. 23

¹⁴ Fol. 38

¹⁵ Fol. 50 *et seq.*

¹⁶ Fol. 56 *et seq.*

hija qiegħda teħles lill-istess Kummissarju mill-ħarsien tal-ġudizzju” u ordnat minflok li l-atti jintbagħtu quddiem it-Tribunal ta’ Reviżjoni Amministrattiva sabiex jitkompla s-smiġħ tal-każ quddiemha.

xv. Fid-29 ta’ Marzu 2023 il-Kummissarju konvenut talab il-ħruġ ta’ mandat ta’ sekwestru eżekuttiv għas-somma ta’ €36,816,847.54.¹⁷ B’digriet mogħti dakinhar stess it-talba intlaqgħet (Mandat ta’ Sekwestru Numru 518/2023);

xvi. Fit-3 ta’ April 2023, il-kumpanija attriċi kkontestat il-mandat ta’ sekwestru tad-29 ta’ Marzu 2023 permezz ta’ rikors *a tenur* tal-Artikolu 281 tal-Kodiċi ta’ Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili [Kap. 12] (Rikors Numru 353/2023 GG);

xvii. Fl-istess waqt, l-għada 4 ta’ April 2023 il-kumpanija attriċi ipprezentat din il-kawża.

3. Permezz tar-rikors maħluf tagħha, f’din il-kawża l-kumpanija attriċi sostanzjalment tilmenta u titolb li jiġi dikjarat illi:

i. I-ittra uffiċjali numru 4/2022 fl-ismijiet inversi, permezz ta’ liema l-Kummissarju konvenut interpellaha għall-ħlas tas-somma ta’

¹⁷ Fol. 18 *et seq.*

€36,534,609.28 rappreżentanti taxxa fuq il-valur miżjud, interessi u penali għall-perjodi bejn l-1 ta' Mejju 2016 u l-31 ta' Awwissu 2021 hija mingħajr effett għaliex l-Avviż tat-Talba għall-Flas li ppreċediha, tat-8 ta' Novembru 2021, ġie kkontestat bil-proċeduri 1207/2021 CFS fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited v. Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni*, liema proċeduri għadhom pendenti; u

ii. Konsegwentement, illi l-mandat ta' sekwestru eżekuttiv bin-numru 518/2023, maħruġ bis-saħħa ta' dak l-allegat titolu, huwa invalidu u bla effett għaliex:

ii.a imsejjes fuq titolu eżekuttiv ineżistenti; u / jew għaliex

ii.b ħareġ in malafede bħala parti minn strategija usa' min-naħa tal-Gvern ta' Malta u l-entitajiet li jikkostitwuh fil-kuntest tal-vertenza rigwardanti l-operat tal-isptarijiet mertu tal-konċessjoni biex: (i) jiġu mblukkati l-kontijiet bankarji attriċi; u (ii) jiġi mblukkat id-dñul lilha dovut mill-Gvern, bl-għan li jfixkluha fil-qadi tal-funzjonijiet u fit-tgawdija tal-jeddijiet tagħha.

4. Permezz ta' risposta maħlufa ppreżentata fit-12 ta' April 2023¹⁸, il-Kummissarju konvenut eċċepixxa:

¹⁸ Fol. 208

“(1) Illi, preliminarjament, l-irritwalita’ tal-azzjoni attriċi billi l-liġi tipprovdi rimedju speċjali għall-impunjazzjoni ta’ atti eżekuttivi permezz tal-artikolu 281 tal-Kodiċi ta’ Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;

(2) Illi, bla preġudizzju għas-sueċċepit, u wkoll preliminarjament, qed tiġi sollevata l-eċċezzjoni ta’ lis alibi pendens billi l-attriċi pproċediet fl-istess ismijiet hawn fuq premessi b’talba:

(a) a tenur tal-artikolu 281 tal-Kap. 12 permezz tar-rikors bin-numru 353/2023 għar-revoka tal-mandat ta’ sekwestru bin-numru 518/2023 b’kawżali li huma identiċi għal dawk dedotti permezz tal-kawża odjerna, u

(b) permezz tar-rikors bin-numru 1207/2021 għar-revoka tal-avviż datat 8 ta’ Novembru, 2021 b’kawżali li huma simili ħafna għal dawk dedotti permezz tal-kawża odjerna.

Fl-istess waqt, l-eċċipjenti qed jirriżerva d-dritt li jissollewa l-eċċezzjoni tal-ġudikat mat-tmiem tal-proċeduri imsemmija.

(3) Illi, ukoll bla preġudizzju għas-sueċċepit, l-eċċipjenti huwa vestit b’titolu eżekuttiv fil-konfront tal-attriċi ai termini tal-artikolu 59 tal-Kapitolu 406 tal-Liġijiet ta’ Malta, u l-eżistenza ta’ xi kontestazzjoni fil-konfront ta’ dak it-titolu eżekuttiv ma jnaqqas xejn mill-eżegwibilita’ tiegħu sakemm ma jkunx hemm deċiżjoni definittiva kuntrarja.

(4) Illi, ukoll bla preġudizzju għas-sueċċepit, l-eċċipjenti mexxa skond il-liġi u fil-qies tal-jeddijiet tiegħu, u kwindi qui iure utitur neminem laedit.

(5) Illi, dejjem bla preġudizzju għas-sueċċepit, mhux minnu li l-Kummissarju aġixxa b’mala fede, li f’kull każ għandha dejjem tiġi ppruvata minn min jallegaha, u l-mandat ta’ sekwestru bin-numru 518/2023 ġie spedit ‘l għaliex fil-fehma tal-Kummissarju, aktar dewmien fl-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv tiegħu kien se jwassal biss għal preġudizzju serju lejn l-interessi tal-erarju pubbliku. Dan partikolarment, iżda mhux biss, minħabba

(a) d-deċiżjoni mogħtija riċentement mill-Onorabbli Prim’Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża fl-ismijiet “l-Onorevoli Kap tal-Opposizzjoni Dottor Adrian Delia vs. Onorevoli Prim Ministru ta’ Malta, Dr Joseph Muscat” (Rikors Maħluf Numru 133/2018 FDP), liema deċiżjoni tinsab pendent quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Appell, u żviluppi sussegwenti u

(b) riċentement, ġie a conoscenza tal-eċċipjenti li l-attriċi għandha dejn ukoll mal-Bank of Valletta.

(6) Illi, dejjem bla preġudizzju għas-sueċċepit, f'kull każ it-talbiet attriċi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għalhekk għandhom jigu lkoll riġettati fl-interessa tagħhom, bl-ispejjeż.

Bl-ispejjeż kontra l-attriċi, u bl-ingunzjoni għas-subizzjoni tar-rar-rappreżentanti tagħha fi proċeduri ġudizzjarji.

B' riżerva ta' kull azzjoni oħra spettanti lill-konvenut.”

5. Permezz tas-sentenza hawn appellata, mogħtija fil-5 ta' Lulju 2023, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ddeċidiet billi:

“1. Tiċġad l-ewwel eċċezzjoni li permezz tagħha l-Kummissarju tat-Taxxi ressaq l-eċċezzjoni tan-nullita' tal-azzjoni attriċi;

2. Tiċġad it-tieni eċċezzjoni li permezz tagħha l-Kummissarju tat-Taxxi ressaq l-eċċezzjoni ta' lis alibi pendens;

3. Tilqa' t-tielet eċċezzjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi, ssib illi l-Kummissarju kien u għadu vestit b'titolu eżekuttiv għas-somma ta' €36,816,847.54 fil-konfront tas-soċjeta' attriċi Steward Malta Management Limited bis-saħħa tal-Artikolu 59 tal-Kapitolu 406 tal-Liġijiet ta' Malta nonostante l-kontestazzjoni pendenti ta' dak it-titolu eżekuttiv fi proċeduri ġudizzjarji oħra;

4. Tilqa' r-raba u l-ħames eċċezzjoni, stante li s-soċjeta' attriċi ma seħħiliex tipprova illi l-Kummissarju konvenut aġixxa in mala fede.

5. Tiċġad it-talbiet kollha attriċi peress li rriżultaw infondati fil-fatt u fid-dritt.

Bl-ispejjeż kontra s-soċjeta' attriċi.”

6. Sa fejn rilevanti għal dan l-appell, il-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti kienu s-segwenti:

*“67. Permezz tat-tielet eċċezzjoni tiegħu l-Kummissarju jgħid illi t-talbiet attriċi ma għandhomx jintlaqaw peress li huwa vestit b'titolu eżekuttiv fil-konfront ta' Steward bis-saħħa tal-**Artikolu 59 tal-Kap. 406** u li l-eżistenza ta' xi kontestazzjoni fil-konfront ta' dak it-titolu eżekuttiv ma jnaqqas xejn mill-eżegwibilita' tiegħu sakemm ma jkunx hemm deċiżjoni definittiva kuntrarja.*

68. Artikolu 59 (2) tal-Kap. 406 jipprovdi illi Avviż għall-Flas maħrug mill-Kummissarju “jikkostitwixxi titolu eżekuttiv” “sakemm ma tingibx prova kuntrarja”.

69. Legittima f'dan l-istadju d-domanda jekk mal-ħruġ tiegħu l-Avviż għall-Flas li jibgħat il-Kummissarju tat-Taxxi huwiex Titolu Eżekuttiv mill-ewwel mument li jinħareġ u f'każ affermattiv jekk huwiex hekk f'kull każ.

70. Steward tikkontendi illi l-frazi “sakemm ma tingibx prova kuntrarja” għandha tisser illi jekk l-Avviż għall-Flas jiġi kkontestat, kif qed tagħmel fil-preżent hi f'kawża oħra pendent quddiem il-Qorti tal-Appell, allura l-Avviż għall-Flas ma għandux is-saħħa ta' titolu eżekuttiv. Steward tikkontendi illi dan l-istat ta' non-eżekuttività għandu jipperdura sakemm tiġi deċiżja definittivament il-kawża imsemmija. Tgħid illi fil-każ odjern il-prova kuntrarja kontemplata fil-liġi hija l-eżitu finali fejn qed tattakka l-validta' tal-Avviż għall-Flas u li sakemm għadha pendent l-ebda titolu eżekuttiv ma hemm fil-konfront tagħha.

71. Il-Kummissarju min-naħa l-oħra jikkontendi illi l-użu fl-Artikolu 59 tal-Kap. 406 tal-kelma “prova” u mhux “evidenza” turi l-ħsieb tal-legislatur li huwa biss wara li jkun hemm deċiżjoni ta' qorti li jista' jiġi kkunsidrat li hemm prova kuntrarja.

Ikkunsidrat;

72. Artikolu 59 (1) tal-Kap. 406 jipprovdi illi:

“1) Avviż maħrug mill-Kummissarju li juri ammont ta' taxxa u penali amministrattiva dovuti minn persuna għandu jkun xiehda biżżejjed, kemm-il darba ma tingiebx prova kuntrarja, li l-ammont ikun dovut lill-Kummissarju minn dik il-persuna u għandu jikkostitwixxi titolu eżekuttiv fil-kuntest u għall-għanijiet tat-Titolu VII tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili”

73. Artikolu 43 tal-Kap. 406 jipprovdi illi kull persuna li tħoss ruħha aġġravata bi stima li tiġinotifikata lilha tista' tagħmel appell kontra dik l-istima lit-Tribunal. Kull persuna li tħoss ruħha aġġravata bi stima li tiġinotifikata lilha tista' tagħmel appell kontra dik l-istima lit-Tribunal.

74. Kif rajna, il-partijiet qed jagħtu interpretazzjonijiet kontrastanti u dijametrikament opposta għal xulxin fir-rigward tal-liġi applikabbli speċjalment dwar Artikolu 59 fuq ċitat. Dwar l-interpretazzjoni ta' liġijiet fiskali, il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza **The Margarine Import Company Limited v. Kontrollur tad-Dwana** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri) fit-3 ta' Ottubru, 2003:

“Issa fuq din il-kwestjoni tal-kuncett interpretattiv tal-materja, minn dak kaptat f' xi sentenzi, jidher li kien hemm zmien fejn l-interpretazzjoni

tal-ligijiet fiskali kienet x' aktarx illi fid-dubju l-ligi ghandha tigi interpretata favur il-kontribwent. ("**Brigadiere Generale Harry Simonds de Brett nomine –vs- James Turner nomine**", Prim'Awla, Qorti Civili, 31 ta' Marzu 1933); Din l-istess sentenza giet revokata fl-Appell (16 ta' Frar 1934 a Vol. XXVIII P I p 523) billi gie rilevat illi din l-interpretazzjoni la ghandha tkun favur jew kontra l-kontribwent, u lanqas favur jew kontra l-erarju, imma l-ligijiet tributarji ghandhom jigu interpretati skond ir-regoli soliti u normali ta' l-ermenewtika grammatikali u logika. ("**Farrugia –vs- Agius**", Prim'Awla, Qorti Civili, 9 ta' April 1949; "**Albert Mizzi nomine vs- Anthony Camilleri nomine**", Appell, Sede Inferjuri, 3 ta' Gunju 1961)";

75. Fl-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet varji tal-Kap. 406 jeħtieġ qabel xejn illi jinżammu distinti minn xulxin il-proċess sabiex jiġi stabbiliti il-VAT dovuta fuq naħa, u l-proċess sabiex tingabar il-VAT dovuta. Dawn huma żewġ proċessi distinti u separati minn xulxin. Fundamentali f'kull konsiderazzjoni fir-rigward tal-VAT li jiġi l-ewwel u qabel kollox identifikat jekk il-VAT reklamata mill-Kummissarju hijiex riżultat ta' dak dikjarat fid-denunzja magħmula mill-kontribwent; jew inkwlla hiex ir-riżultat ta' nuqqas ta' kontribwent li jipprezenta denunzja jew ipprezenta denunzja fil-fehma tal-Kummissarju żbaljata, li jwassal għal stima tal-ammont ta' VAT li skond il-Kummissarju jkun dovut mill-kontribwent. Kif ser naraw Avviż għall-Flas naxxenti minn denunzja għandu ħajja diversa minn Avviż għall-Flas naxxenti minn stima tal-VAT magħmula mill-Kummissarju.

76. Ta' rilevanza massima għall-mertu tal-kawża odjerna hija s-sentenza **Joseph Grima v. Id-Direttur Ġenerali tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud** mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-26 ta' Ottubru, 2022) fejn jingħad kif isegwi:

"9. Trid issir distinzjoni bejn it-Taqsima V tal-Kap. 406 (il-faži fejn tigi stabbilita t-taxxa dovuta mill-persuna taxxabli), u t-Taqsima VIII tal-istess Kap. (il-faži tal-ġbir). Skont l-Artikolu 27 tal-Kap. 406 huwa l-obbligu ta' kull persuna reġistrata taħt l-Artikolu 10 tal-istess li tagħmel denunzja lill-Kummissarju (qabel id-Direttur Ġenerali VAT) għal kull żmien ta' taxxa sa mhux aktar tard mill-ħmistax-il jum tat-tieni xahar li jiġi wara x-xahar li matulu jintemm iż-żmien ta' taxxa relattiv. Meta ma ssirx dik id-denunzja, il-Kummissarju jista' minn jeddu jagħmel stima skont l-Artikolu 31 tal-Kap. 406. Meta d-denunzja ssir, iżda l-Kummissarju jkollu għaliex jaħseb li denunzja ma jkunx fiha dikjarazzjoni sħiħa u korretta tal-informazzjoni meħtieġa, jista' jagħmel stima proviżorja u eventwalment stima a tenur tal-Artikolu 32 tal-Kap. 406. F'każ ta' stima ġenerata mill-Kummissarju, il-Kap. 406 jagħti lill-persuna taxxabli l-jedd ta' appell quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva (Artikolu 43) u mis-sentenza kull parti jkollha dritt ta' appell fil-Qorti tal-Appell fuq punt ta' ligi (Artikolu 47). Fejn stima ta' taxxa ma ssirx mill-konvenut u t-taxxa dovuta hija dik dikjarata mill-persuna taxxabli, ovvjament ir-rimedju ta' appell ma jeżistix. Dan għar-raġuni ovvja li ma jagħmel l-ebda sens li taxpayer jikkontesta dikjarazzjoni tiegħu stess. F'każ li taxpayer jintebaħ li għamel żball fid-dikjarazzjoni, għandu jipprezenta formola ta' aġġustament. Fejn m'hemmx stima, iżda tqum kwistjoni dwar l-impożizzjoni tal-penali

amministrattivi (ara paragrafu (k) tal-Art. 44), taxpayer għandu r-rimedju li jagħti l-Artikolu 44. Stabbilita t-taxxa dovuta, japplikaw imbagħad iddispożizzjonijiet tat-Taqsima VIII dwar il-ġbir.

10. Ladarba l-Kummissarju m'għamilx stima fir-rigward tal-perjodi fiskali in kwistjoni u anzi aċċetta d-denunzji li baġnat l-attur, kull argument tal-attur relatat ma' stimi u appelli hu rrilevanti. Kif diġa` ngħad aktar 'il fuq, ma jagħmel l-ebda sens li persuna taxxabbli tikkontesta dak li hi stess tkun iddikjarat fid-denunzja. F'dan il-każ aġġustamenti ma sarux (Art. 28). Il-ħlas li jippretendi l-konvenut jikkonsisti f'taxxa u imġax. Li l-attur jevita milli jgħid hu li t-taxxa dovuta li hu stess iddikjara bħala dovuta u li s'issa għadu ma ħallasx minkejja li jkun gabar il-VAT mingħad it-terzi.

[...]

13. F'subinciz (1) (tal-Art.49) jingħad f'hix jikkonsisti t-titolu eżekuttiv filwaqt li subinciz (2) jipprovdi għall-proċedura sabiex it-titolu eżekuttiv isir eżegwibbli. L-istatement of taxpayer's account mehmuż mal-ittra tal-Kummissarju hu avviz li juri l-ammont ta' taxxa dovuta u li gje notifikat lill-attur, u hu titolu eżekuttiv skont dik id-dispożizzjoni.”

77. Il-Qorti tal-Appell ikkonfermat illi fejn ma ssirx mill-Kummissarju stima ta' taxxa fuq il-valur miżjud u t-taxxa dovuta hija dik dikjarata mill-persuna taxxabbli, ir-rimedju ta' appell ma jeżistix għaliex ma hux kontemplat fil-liġi.

78. Fejn ma hemmx stima u allura l-VAT huwa kalkolat skond id-denunzji tal-istess taxpayer pero' fl-istess ħin tqum kwistjoni dwar l-imposizzjoni tal-penali amministrattivi, it-taxpayer għandu r-rimedju li jagħti Artikolu 44 (k) tal-Kap. 406 billi jirrikorri quddiem it-Tribunal tar-Revizzjoni Amministrattiva dwar il-kwistjoni tal-penali biss. Iżda fil-frattemp it-titolu eżekuttiv f'idejn il-Kummissarju dwar il-VAT dovuta skond id-denunzji tal-kontribwent ma hu bl-ebda mod mittiefes, kien u jibqa eżegwibbli u l-Kummissarju jista' jipproċedi bl-atti eżekuttivi sabiex jiġbor il-VAT dovuta allavolja l-quantum tal-penali jkun qed jiġi kkontestat.

79. Kieku l-ħsieb tal-leġislatur f'Artikolu 59 kien skond l-interpretazzjoni mogħtija minn Steward, il-kliem użat fl-Artikolu 59 (2) kien ikun ben divers; bħal per eżempju kif insibu **f'Artikolu 466 tal-Kap. 12** li jipprovdi dwar proċedimenti għall-ħlas ta' krediti favur il-Gvern. Fejn dikjarazzjoni ġuramentata ta' kap ta' dipartiment tal-Gvern takwista s-saħħa ta' titolu eżekuttiv biss jekk ma tiġiex kontestata fit-termini provduti fil-liġi. Difatti s-sub inciz 2 tal-Art. 466 jipprovdi illi d-dikjarazzjoni ġuramentata tal-kap tad-dipartiment għandha tiġi notifikata lid-debitur permezz ta' att ġudizzjarju u għandu jkollha l-istess effett daqs li kieku kienet ġudikat tal-qorti kompetenti, kemm-il darba d-debitur, fi żmien għoxrin jum min-notifika li ssirlu ta' dik id-dikjarazzjoni, ma jopponix it-talba billi jippreżenta rikors quddiem il-qorti li fih jitlob li l-qorti tiddikjara t-talba bħala waħda

infondata u dan mingħajr ebda restrizzjoni fir-rigward tal-kontestazzjoni.

80. *Pero' f'Kap 406 ma nsibu l-ebda provvedimenti li jagħti lit-taxpayer dritt ta' kontestazzjoni dwar avviż għall-ħlas li jirrifletti l-ammonti denunzjati mit-taxpayer stess. Tapplika hawn fil-fehma ta' din il-Qorti il-massima legali 'Ubi lex voluit dixit, ubi noluit tacuit' u cioe' fejn il-liġi trid tipprovdi tgħidu; fejn ma tkunx trid tipprovdi ma tgħidux. F'tali ċirkostanza ma hux mogħti lill-organi ġudizzjarji is-setgħa li f'kawża joħolqu regola bejn il-partijiet li ma ssibx il-promulgazzjoni tagħha fil-liġi.*

81. *Il-liġi fiskali min-natura tagħha hija liġi ta' ordni pubbliku u fil-fehma tal-Qorti għandha tingħata interpretazzjoni stretta.*

82. *Saħansitra inżamm f'sentenza mogħtija fil-passat remot illi anke fejn hemm id-dritt ta' appell minn kont tat-taxxa, f'ċirkostanzi eċċezzjonali l-Erarju għandu l-jedd li xorta jipproċedi għall-ġbir tat-taxxa nonstante li l-kawża ta' kontestazzjoni tkun għadha pendenti. Dan il-każ ġie riportat fix-xogħol ta' **Dr Robert Attard** intitolat "**An Introduction to Income Tax Theory**" fejn jiċċita sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell fil-31 ta' Mejju, 1971 indikata bħala **Każ nru. 83** u jispjega illi: "The Court ratified the Commissioner's power to collect tax pendente lite in cases when it had reasons to fear that taxpayer may leave the island. The exercise of ths said power was not held to amount to a denial of the right of objection or appeal." Dr. Attard jagħti wkoll il-fehma illi fil-kuntest ta' taxxa l-Kummissarju tat-Taxxi m'għandux obbligu legali li jidh'ol f'diskussjonijiet mat-taxpayer dwar l-ammonti minnu reklamati bħala taxxa.*

83. *Minn eżami tal-liġi applikabbli jirriżulta illi meta l-Kummissarju tat-Taxxi joħroġ Avviż għall-Ħlas dwar arretrati ta' VAT maħduma mhux skond stima iżda skond dikjarazzjoni tal-istess tax payer, dak l-Avviż għall-Ħlas għandu s-saħħa ta' Titolu Eżekuttiv. F'dawk iċ-ċirkostanzi il-liġi ma tikkontempla l-ebda dritt ta' appell bħalma tikkontempla fil-każ ta' Avviż għall-Ħlas maħruġ fuq stima tal-Kummissarju. F'dan l-aħħar każ hemm il-jedd ta' appell li jikkontesta l-istima magħmula mill-Kummissarju; u sakemm jiġi deċiż dak l-appell il-Kummissarju ma jgawdix titolu eżekuttiv.*

84. *Pero' meta l-Avviż għall-Ħlas huwa għall-ammont ta' VAT li t-taxpayer stess iddikjara li hi dovuta, bħalma hu fil-każ odjern, l-Avviż għall-Ħlas għandu s-saħħa ta' titolu eżekuttiv u s-saħħa eżekutiva tiegħu hija b'saħħitha daqs dik ta' sentenza finali.*

85. *Fiċ-ċirkostanzi fejn l-ammont reklamati mill-Kummissarju fl-Avviż għall-Ħlas ma hux stima iżda VAT verament dovuta kull ma jkun jonqos sabiex il-Kummissarju jipproċedi bl-atti eżekutivi kontemplati fil-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta huwa li l-ewwel iħalli 30 jum jgħaddi mill-Avviż għall-Ħlas sabiex jagħti l-opportunita' li dak li jkun iħallas*

mingħajr il-ħtieġa ta' azzjonijiet eżekutivi. Jekk jgħaddu t-tletin jum inutilment il-Kummissarju jista' jgħaddi sabiex jipprezenta ittra uffiċjali ħalli jirrendi dak it-titolu eżekuttiv eżegwibbli u minn jumejn wara n-notifika tagħha 'il quddiem jista' jipproċedi sabiex jiġbor il-ħlas dovut permezz ta' atti eżekutivi fosthom il-mandat ta' sekwestru eżekuttiv mertu tal-kawża odjerna.

86. Il-proċuduri li istitwit Steward f'kawża oħra (Rik Gur 1207/21CFS) ma humiex kontemplati f'Kap. 406. Bl-ebda mod għalhekk ma jista' jitqies li dawk il-proċeduri ixellfu it-titolu eżekuttiv li l-Kummissarju għandu fil-konfront ta' Steward bis-saħħa tal-Avviż għall-Ħlas tat-8 ta' Novembru, 2021 segwit b'ittra uffiċjali tat-3 ta' Jannar, 2022.

87. Huwa biss appell tat-taxpayer mill-Avviż għall-Ħlas bażat fuq stima tal-VAT magħmula mill-Kummissarju, li ma jhallix Avviż għall-Ħlas jieħu s-saħħa ta' titolu eżekuttiv.

88. Il-konsiderazzjonijiet tal-Qorti sabiex tiddetermina l-eżistenza o meno ta' titolu eżekuttiv f'idejn il-Kummissarju kontra Steward dwar arretrati ta' VAT jeħtieġ li jmorru l-ewwelnett għall-orijini tal-ammont ta' VAT reklamati mill-Kummissarju.

89. Hija determinanti fir-riżoluzzjoni tal-vertenza li għandna quddiemna li jiġi fl-ewwel lok stabbilit jekk l-ammont ta' aktar minn 36 miljun Ewro pretiżi mill-Kummissarju tat-Taxxi kontra Steward joriġinawx minn stima magħmula mill-Kummissarju jew inkella minn dikjarazzjonijiet magħmula minn Steward.

90. Mill-provi dokumentarji pprezentati mill-istess Steward jirriżulta mingħajr ebda ombra ta' dubju illi l-maġġorparti tas-somma ta' €36,534,160.59 li dwarha l-Kummissarju qed jipproċedi kontra Steward b'atti eżekutivi, ma ha hux ammont ibbażat fuq stima tal-Kummissarju imma huwa ammont li jirriżulta minn informazzjoni li l-istess Steward tat lill-Kummissarju fir-rigward tal-arretrati ta' VAT minnha dovuti lill-Kummissarju fuq medda ta' ħames snin bejn l-1 ta' Mejju, 2016 u l-1 ta' Gunju, 2021 (ara Statement of Taxpayer's Account a fol. 32).

91. Mill-ammont ta' €36,534,160.59 jirriżulta illi €32,948,305.26 minnhom huma taxxa tal-VAT filwaqt li €3,484,059.98 huma imqħax akkumulat. Għall-perijodu kollu il-penali amministrativa imposta hija fis-somma ta' €384,482.30.

92. Apparti l-imqħax u l-penali amministrativa; it-taxxa tal-VAT dovuta ta' kważi 33 miljun ewro tirriżulta minn dikjarazzjonijiet ta' Steward stess. L-evidenza kollha turi illi Steward aċċettat illi hija għandha tagħti lill-Kummissarju s-somma imsemmija bħala VAT. L-aqwa prova huwa dokument iffirmit minn Armin Ernst, fil-kwalita' tiegħu ta' direttur ta' Steward datat 14 ta' Gunju, 2021, liema

dokument ġie ċitat kollu kemm hu aktar qabel. Kif rajna, Armin Ernst iddikjara mingħajr mezz termini illi kien hemm €30,800,063.11 f'arretrati ta' VAT dovuti lill-Kummissarju għall-perijodu li kien jagħlaq fil-15 ta' April, 2021.

93. Li l-ammont reklamat huwa riflessjoni tad-denunzji ta' Steward jirriżulta mix-xhieda ta' **Joseph Attard, Senior Manager fil-Collection Section fid-Dipartiment tat-Taxxi**. Xhed illi f'dan il-każ ma kienx hemm stimi ta' VAT involuti peress li dwar VAT dovuta il-Kummissarju qagħad fuq id-denunzji ppreżentati minn Steward, "... dak li hu dovut huwa dak li ddikjaraw huma".

94. Ġiet ukoll ippreżentata t-traskrizzjoni tax-xhieda ta' **Manfred Barbara, direttur sezzjoni tad-direttorat tal-ġbir tat-taxxi**. Ikkonferma li kienu bdew diskussjonijiet ma' Steward fi Frar tas-sena 2021 Huwa spjega illi kien involut fid-diskussjonijiet dwar l-arretrati ta' VAT li kellhom jiġħallsu minn Steward. Ikkonferma li ra l-abbozz tal-ftehim pero' l-ftehim qatt ma ġie ffirmat. Jgħid illi wara dawk id-diskussjonijiet li waslu għall-abbozzar tal-ftehim, suppost Steward kellha tħallas b'mod rateali l-arretrati ta' VAT dovuti għall-passat ammontanti għal circa 33 miljun ewro; filwaqt li tibda tkun puntwali sew fil-preżentata tar-returns tal-VAT kif ukoll fil-ħlas tal-VAT. Ix-xhud spjega illi Steward mill-ewwel ma onoratx il-ftehim,:

"Dan ma sarx ghax the next return kienet due fifteenth July, mela l-agreement kien dated fourteenth June two thousand and twenty one, next return kienet due fifteenth July two thousand and twenty one. Daħlet ir-return pero' ma tħallsitx.

Kien hemm return oħra sussegwentement f'Ottubru li wkoll daħlet ir-return pero' ma tħallsitx, allura ahna we deemed this li qatt ma beda dan l-agreement bazikament, ghaliex il-pagamenti fl-agreement Kienu ser jibdew fi quarter future fit-two thousand and twenty one, all future returns to be paid on time, jigifieri ma bediex ghax pjuttost lanqas ghadda xahar, ma hallsux ir-return kurrenti ta' dak ix-xahar."

95. Ġiet ippreżentata wkoll it-testimonjanza li **Armin Ernst, direttur ta' Steward**, ta fi proċeduri minnu istitwiti kontra l-Kummissarju tat-Taxxi. Xhed dwar il-laqgħat li huwa kellu sew mal-Kummissarju tat-Taxxi Marvin Gaerty kif ukoll ma' Manfred Barbara. Jgħid illi l-ftehim dwar l-arretrati ta' VAT dovut minn Steward kien intlaħaq magħhom pero' il-Kummissarju tat-Taxxi baqa' ma ffirmax il-ftehim.

96. Jirriżulta sodisfaċentement ippruvat illi waqt in-negozjati ta' bejn il-partijiet il-kwistjoni li qamet bejn Steward u l-Kummissarju ma kenitx dwar jekk l-ammont hux dovut imma dwar jekk Steward għandiex tingħata żmien sabiex tħallas dak l-ammont. Mid-dokumenti ppreżentati minn Steward jirriżulta illi hija kienet qed titlob li tingħata sal-31 ta' Diċembru, 2037 sabiex taqta' l-arretrati kollha filwaqt li fil-istess ħin tkun puntwali fid-denunzji futuri u fil-ħlas tal-VAT relattiv.

97. Mill-atti jirrizulta wkoll illi fis-sena 2021 Steward kienet lesta li tħallas is-somma ta' €30,800,063 arretrati ta' VAT b'rati ta' żewġ miljun ewro fis-sena b'effett minn Lulju 2021. Pero' jidher li ftehim aħħari baqa' ma ntlahaqx għaliex fuq l-abbozz hemm biss il-firma ta' Ernst Armin iżda mhux tal-Kummissarju tat-Taxxi.

98. Dak id-dokument bil-firma ta' Armin Ernst huwa xhieda illi sa Ġunju 2021 Steward ammettiet illi kellha arretrati ta' VAT dovuti lill-Kummissarju fis-somma ta' €30,800,063.11. Intrabtet illi tħallas dak l-ammont b'circa nofs miljun ewro kull tlett xhur bi dritt tal-Kummissarju li jekk ma tonorax dawk il-pagamenti l-Kummissarju jieħu l-azzjoni legali neċessarja sabiex jiġbor dak dovut. Bil-fatt li l-Kummissarju ma kkonkludix ftehim b'dawk it-termini ma jfissirx illi f'daqqa waħda l-Avviż għall-Flas tal-VAT mibgħut lil Steward ma baqax iġorr is-saħħa ta' Titolu Eżekuttiv.

99. Fil-fehma ta' din il-Qorti, fin-nuqqas ta' sentenza li tħassar l-Avviż għall-Flas tal-VAT maħruġ mill-Kummissarju kontra Steward, dak l-avviż jikkostitwixxi titolu eżekuttiv reż eżegwibbli bis-saħħa tal-ittra uffiċjali li l-Kummissarju ippreżenta kontra Steward u li ġiet debitament notifikata. Dak l-Avviż għall-Flas jibqa' titolu eżekuttiv f'idejn l-Erarju bid-dritt li jitlob l-eżekuzzjoni tiegħu bis-saħħa tal-atti eżekuttivi li jipprovdi Kap. 12; nonostante li hemm proċeduri ġudizzjarji pendenti fejn qed jiġi kkontestat l-Avviż għall-Flas; proċeduri li ma humiex kontemplati fil-Kap. 406.

100. Għaldaqstant it-tielet eċċezzjoni tal-Kummissarju qed tiġi milqugħa.

L-Allegazzjoni ta' Steward li l-Kummissarju aġixxa in Mala Fede.

101. Steward qed titlob ukoll li l-mandat ta' sekwestru eżekuttiv għandu jiġi mħassar għaliex tallega li inħareġ b'mala fede. Tgħid illi l-mala fede timmanifesta ruħha meta kienet laħqet ftehim bil-fomm mal-Kummissarju sabiex tħallas l-arretrati permezz ta' pagamenti rateali pero' l-Kummissarju reġa lura mill-ftehim verbali milħuq. Tgħid illi hija ġiet ingannata meta daħlet għall-konċessjoni tal-isptarijiet u ma kenitx taf illi kien hemm dawk il-miljuni kollha ta' ewros f'arretrati ta' VAT. Tgħid illi l-Kummissarju għażel il-mument li ingħatat is-sentenza li rrexxindiet il-kuntratt tagħha tal-isptarijiet sabiex jippreżenta kontra tagħha mandat ta' sekwestru eżekuttiv għal fuq minn 36 miljun ewro. Tgħid li dan kollu huwa in mala fede u raġuni oħra għaliex il-Qorti għandha tħassar il-mandat ta' sekwestru eżekuttiv.

102. Il-Kummissarju min-naħa tiegħu jiċħad li aġixxa in mala fede. Jgħid illi l-allegazzjoni li l-mandat ta' sekwestru eżekuttiv inħareġ in mala fede hija allegazzjoni bla bażi. Jgħid illi fil-maġġorparti tiegħu ir-rikors promotur huwa msejjes fuq narrativa li ma għandha l-ebda

rilevanza għall-mertu ta' dawn il-proċeduri li juru illi dan huwa rikors frivolu u vessatorju. Jgħid illi huwa għandu dritt jipprezenta mandat eżekuttiv fi kwalunkwe ħin mingħajr l-ebda kundizzjoni jew limitazzjoni u ma jistax jingħad f'dan il-każ li l-mandat inħareġ sabiex jikkawża dannu u ħsara.

103. *Il-Kummissarju jikkontendi illi ħass li kellu jipproċedi bil-mandat ta' sekwestru eżekuttiv sabiex jissalvagwardja d-drittijiet tiegħu, jenforza t-titolu eżekuttiv tiegħu kontra Steward u sabiex b'effett tal-mandat ta' sekwestru eżekuttiv il-ħlasijiet dovuti jiġu depożitati taħt l-awtorita' tal-Qorti.*

Ikkunsidrat;

104. *Bħala punt tat-tluq dwar dan l-aspett tal-vertenza fejn qed jiġi allegat minn Steward il-mala fede da parti tal-Kummissarju, il-Qorti tibda billi tissottolinea illi għall-finijiet tal-Kap. 406 is-soċjeta' attriċi qua persuna ġuridika fil-vesti ta' kontribwent jew taxpayer kienet u baqgħet l-istess persuna ġuridika registrata mal-Malta Business Directory bin-numru C-70624. Baqgħet l-istess persuna ġuridika meta l-ishma ġew trasferiti minn Bluestone lil Steward; u baqgħet l-istess persuna ġuridika meta bidlet isimha minn Vitals għal Steward. B'dawn il-kambjamenti, ir-responsabbiltajiet fiskali tad-diretturi inbidlu mal-bidla tad-diretturi; iżda r-responsabbiltà fiskali ta' Steward qua kumpanija b'responsabbiltà limitata u b'personalità ġuridika distinta mill-membri tagħha baqgħet immutata.*

105. *It-tieni osservazzjoni li tagħmel il-Qorti hi illi skond l-Avviż għall-Ħlas datat 8 ta' Novembru, 2021 mibgħut mill-Kummissarju lil Steward bażat fuq denunzji tal-istess Steward, il-Kummissarju qed jipproċedi sabiex jirkupra taxxa fuq il-valur miżjud li fil-maġġorparti tagħha Steward ġabret mingħand terzi u naqset milli tgħaddiha lill-Kummissarju.*

106. *Il-Qorti tosserva wkoll illi tenut kont li Steward ħadet f'idejha l-Konċessjoni tal-Isptarijiet fit-18 ta' Frar, 2018, ifisser skond il-prospett dwar arretrati ta' VAT illi mill-ewwel jum li ħadet f'idejha l-Konċessjoni, Steward qatt ma ħallset VAT lill-Kummissarju. L-arretrati ta' VAT minn Gunju 2016 sa Frar 2018 huma ta' circa tlett milun ewro (€3,000,000). L-arretrati ta' VAT minn Frar 2018 sa Gunju 2021 dovuti minn Steward lill-Kummissarju jammontaw għal circa tletin miljun ewro (€30,000,000), għaxar darbiet aktar mill-perijodu preċedenti.*

107. *Skond l-abbozz tal-ftehim fuq riferut iffirmit biss minn Armin Ernst kif ukoll mix-xhieda tar-rappreżentanti tal-Kummissarju tat-Taxxi jirriżulta illi l-Kummissarju kien lest li jikkonċedi lil Steward dilazzjoni tista' tgħid ġeneruża ħafna tat-terminu għall-ħlas tal-arretrati tal-VAT bil-kondizzjoni li l-pagamenti rateali mifthemma jsiru puntwalment u li l-VAT minn dakinhar 'il quddiem tibda titħallas ukoll puntwalment. Ir-rappreżentanti tal-Kummissarju tat-Taxxa xhedu illi dan il-ftehim*

verbali inkiser mill-ewwel da parti ta' Steward u kien għalhekk illi l-Kummissarju ma ffirmahx.

108. F'dan ix-xenarju l-Qorti ma tarax illi tista' ssib mala fede fl-aġir tal-Kummissarju tat-Taxxi. Bil-fatt biss illi l-Kummissarju għadda sabiex jeżegwixxi t-titolu eżekuttiv tiegħu sabiex jiġbor 'il fuq minn sitta u tletin miljun ewro f'arretrati ta' VAT wara li għet deċiża l-kawża li rrexxindiet il-kuntratt tal-isptarijiet immexxija minn Steward, ma jissarrafx f'mala fede kif qed tallega Steward u lanqas twassal għan-nullita' tal-atti eżekutivi maħruġa fuq talba tal-Kummissarju sabiex jiġbor l-arretrati ta' VAT dovuti minn Steward, ammonti kalkolati fuq id-dikjarazzjoni ta' Steward stess.

109. Għaldaqstant issib bħala infondata l-ewwel talba ta' Steward sabiex il-Qorti tiddikjara mingħajr effett l-ittra ufficjali ippreżentata mill-Kummissarju fit-3 ta' Jannar, 2022 u konsegwentement tiċhad l-ewwel talba ta' Steward.

110. Issib ukoll bħala infondata t-tieni talba ta' Steward sabiex il-Qorti tiddikjara illi l-Kummissarju tat-Taxxi ma kellux titolu eżekuttiv meta talab u ottjona l-ħruġ ta' Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv numru 518/2023 kontra Steward Malta Management Limited għas-somma ta' €36,534,160.59, u konsegwentement tiċhad it-tieni talba ta' Steward."

L-Appell

7. L-attriċi appellat mis-sentenza tal-5 ta' Lulju 2023 b'rikors tal-appell ippreżentat fl-4 ta' Awwissu 2023 fejn iddikjarat ruħha aggravata illi:

7.1. L-Ewwel Qorti għamlet żball meta ikkonkludiet illi l-Kummissarju kien u għadu vestit b'titolu eżekuttiv; u

7.2. L-Ewwel Qorti żbaljat meta ikkonkludiet li ma għetx muriġa l-malafede tal-Kummissarju.

8. Talbet għalhekk lil din il-Qorti:

“tvarja s-sentenza appellata tal-5 ta’ Lulju 2023 ... u dana billi, filwaqt illi tikkonfermaha Sa fejn ċaħdet l-ewwel u t-tieni eċċezzjoni tal-Kummissarju appellat, tiċħad it-tielet, ir-raba’ u l-ħames eċċezzjoni tal-appellat Kummissarju tat-Taxxi u tilqa’ t-talbiet kollha attriċi.”

9. B’risposta ppreżentata fid-29 ta’ Awwissu 2023, il-Kummissarju konvenut wieġeb illi s-sentenza appellata hija ġusta u timmerita konferma u li, għalhekk, l-appell għandu jiġi miċħud bl-ispejjeż kontra l-kumpanija appellanti.

Konsiderazzjonijiet.

L-Ewwel Aggravju – L-eżistenza o meno tat-titolu eżekuttiv.

10. B’dan l-aggravju l-kumpanija attriċi tinsisti illi dik il-parti tas-sentenza appellata fejn ġie deċiż illi l-Kummissarju appellat kien u għadu vestit b’titolu eżekuttiv, hija manifestament żbaljata għaliex l-Avviż (*demand note*) anness mal-lttra Uffiċjali tat-3 ta’ Jannar 2022 ġie kkontestat bil-proċeduri 1207/2021 CFS u dik il-kawża għadha pendenti. Tilmonta li din kellha tkun l-uniku konsiderazzjoni tagħha F’din il-kawża u li konsiderazzjonijiet oħra li jolqtu l-mertu tal-proċeduri 1207/2021 CFS ma kellhomx isiru.

11. Hu fatt illi l-Avviż (*demand note*) tat-8 ta' Novembru 2021, permezz ta' liema l-kumpanija attriċi ġiet interpellata għall-ħlas tas-somma ta' €36,816,847.54 rappreżentanti taxxa, interessi u penali a tenur tal-Kap. 406 huwa l-meritu tal-proċeduri ġudizzjarji 1207/2021 CFS fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited (C-70624) v. Il-Kummissarju tat-Taxxi*. Każ li qiegħed quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva wara li b' sentenza ta' din il-Qorti tal-11 ta' Marzu 2024 din il-Qorti laqgħet l-appell tal-attriċi u ddeċidiet hekk:

“tħassar il-parti dispożittiva tas-sentenza appellata li taqra, “..... u b’hekk hija qiegħda teħles lill-istess Kummissarju mill-ħarsien tal-ġudizzju”. Minflok tordna li l-atti jintbagħatu quddiem it-Tribunal ta’ Reviżjoni Amministrattiva sabiex jitkomplu s-smiġħ tal-każ quddiemha.”

12. Hekk kif jirriżulta mis-sentenza ta' din il-Qorti f'dik il-kawża l-kontestazzjoni tal-attriċi fir-rigward ta' dak l-avviż hija:

“15.1. li l-VAT għall-perjodi ta' taxxa mill-1 ta' Mejju 2016 sal-1 ta' Diċembru 2017 (iż-żewġ perjodi nkluzi) mhix dovuta għaliex hija m'għandhiex twieġeb għall-arretrati ta' taxxa li jolqtu ż-żmien meta l-kumpaniji li kienu jmexxu l-isptarjiet kienu jaqgħu taħt Bluestone Investments Limited; “Ikun hemm ksur ta' prinċipji ta' ligi amministrattiva ta' fairness/gustizzja jekk issir insistenza illi l-kumpanija rikorrenti tħallas arretrati għall-imsemmi perjodu”.

15.2. li anke jekk kieku stess hija kellha tagħmel tajjeb għall-arretrati tat-taxxa, mhux sew li hija tagħmel tajjeb ukoll għall-interessi u l-penali fuq it-taxxa li ma tħallsix fiż-żmien li kien hemm Bluestone Investments Limited;

15.3. li t-talba għall-ħlas magħmula mill-Kummissarju konvenut saret qabel il-waqt għaliex bejn il-partijiet kien hemm abbozz ta' ftehim li d-dejn kellu jitħallas fuq terminu ta' żmien;

15.4. li sa fejn il-kont jinsab imsejjes fuq stima ta' taxxa, il-Kummissarju tat-Taxxi jrid juri li dak kollu mitlub minnu huwa tassew dovut; u

15.5. li l-kreditu li l-Kummissarju tat-Taxxi qed jgħid li għandu mhuwiex ċert, likwidu u dovut u għalhekk mhuwiex titolu eżekuttiv.”

13. F'din il-kawża l-Kummissarju konvenut jikkontendi iżda li dawk il-proċeduri mhumiex ta' impediment għat-tkomplija tal-proċess ta' ġbir għas-somma ta' €36,534,609.28. Dan għaliex:

“minn interpretazzjoni tal-frazi “ma tingiebx prova kuntrarja” f' Artikolu 59(1) tal-Kap. 406, (li bl-Ingliż tinqara ‘unless the contrary is proved’), ma jfissirx illi sempliċi kontestazzjoni tas-soċjetà appellanta hija biżżejjed sabiex tikkostitwixxi prova kuntrarja. Kuntarjament, il-fatt illi s-soċjetà appellanta kkontestat l-Avviż u pproduċiet diversi dokumentazzjoni u argumenti sabiex issostni l-kontestazzjoni tagħha, dawn ma huma xejn għajr evidenza li nġiebet quddiem il-Qorti, diversament presjeduta, sabiex issostni t-talbiet tagħha. Il-prova kuntrarja tingieb biss wara li l-Qorti tara l-evidenza kollha li nġiebet quddiemha u tagħmel valutazzjoni tal-imsemmija evidenza.”

14. L-Artikolu 59 tal-Kap. 406 jipprovdi hekk:

“(1) Avviż maħruġ mill-Kummissarju li juri ammont ta' taxxa u penali amministrattiva dovuti minn persuna għandu jkun xiehda biżżejjed, kemm-il darba ma tingiebx prova kuntrarja, li l-ammont ikun dovut lill-Kummissarju minn dik il-persuna u għandu jikkostitwixxi titolu eżekuttiv fil-kontest u għall-għanijiet tat-Titolu VII tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.”

15. Il-kwistjoni dwar it-taxxa mitluba għadha pendenti quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva fil-kawża 1207/2021 fl-ismijiet *Steward Malta Management Limited (C-70624) v. Il-Kummissarju tat-Taxxi*. Kawża li l-attriċi fetħet fis-7 ta' Diċembru 2021, ċjoè qabel l-ittra uffiċjali tat-3 ta' Jannar 2022 li ntbagħtet mill-Kummissarju *ai termini* tal-Art. 59(2) tal-Kap. 406. Għalhekk, għalkemm kien hemm diġà l-kontestazzjoni dwar l-avviż mibgħut mill-Kummissarju lill-attriċi l-istess

Kummissarju baqa' għaddej bil-proċedura kontemplata fl-Art. 59 tal-Kap. 406 sabiex jitħallas tal-kreditu li jgħid li għandu kontra l-attriċi.

16. Ovvjament l-attriċi ser ikollha tagħti prova li l-ammont pretiż mhuwiex dovut lill-Kummissarju. Prova li sal-lum ma teżistix għaladarba l-kawża 1207/21 għadha *sub judice*. Għalkemm hu minnu li l-attriċi fetħet dik il-kawża ftit għranet qabel il-Kummissarju ippreżenta l-ittra uffiċjali *ai termini* tal-Art. 59(2) tal-Kap. 406, jibqa' l-fatt li skont il-liġi s'issa l-Kummissarju għandu titolu eżekuttiv.

17. Fejn *si tratta* minn appell minn stima, li mhuwiex il-każ tal-lum, paragrafu 4 tad-disa' skeda tal-Kap. 406 jipprovdi:

*“4. (1) Meta jkun sar appell validu kontra stima, il-ħlas ta' daqstant mit-taxxa stmata li jkun hemm kwistjoni dwarha, **jista' jinżamm riżervat sakemm dak l-appell jiġi sa fl-aħħar deċiż**, iżda sadattant ma għandux jiġi sospiż milli jibqa' għaddej l-impjgħax fuq dik it-taxxa.*

(2) Il-perjodu ta' żmien imsemmi fl-artikolu 58(2) għandu jkun sospiż għar-rigward ta' kull taxxa jew multa amministrattiva għal kull żmien li matulu l-ħlas tagħhom jista' jinżamm riżervat skont din il-partita.”

18. M'hemmx dispożizzjoni simili fil-każ tal-proċedura li ssir taħt l-Art. 44 tal-Kap. 406, kif inhu l-każ li hemm pendenti quddiem it-Tribunal. Għalhekk ladarba il-presunzjoni hi li jeżisti titolu eżekuttiv, il-ħlas ma jistax jiġi riżervat għal wara d-deċiżjoni li għad irid jagħti t-Tribunal fil-każ 1207/21. B'hekk il-Kummissarju seta' jgħaddi għall-eżekuzzjoni tal-ħlas. Il-Qorti tifhem li l-għan tal-liġi hu li l-Kummissarju jiġbor it-taxxa u penali

amministrattivi mingħajr xkiel. F'dan ir-rigward issir ukoll referenza għall-

Art. 59(3) tal-Kap. 406 li jipprovdi:

“(3) Id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 468 tal-Kodiċi ta’Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandhom japplikaw dwar kull mandat maħruġ bis-saħħa tat-titolu eżekuttiv imsemmi f’dan l-artikolu u għall-iżbank ta’ kull flus li jinġabru mill-bejgħ fl-irkant tal-proprjetà maqbuda, u ebda oppożizzjoni jew riżerva fiċ-ċedola ta’ depożitu ma għandha twaqqaf il-ħlas ta’ xi somma li tkun depożitata fil-qorti wara li jkun sar dak il-mandat kif imsemmi qabel”.

19. Għalkemm l-Art. 468 tħassar mill-Kap. 12 (ara Att XXIV tal-1995) u dik l-emenda ma ġietx riflessa fl-Art. 59 tal-Kap. 406, ukoll minn qari ta’ subinċiż (3) tal-Art. 59 hu evidenti li l-ħsieb tal-leġislator kien li l-Kummissarju jibqa’ għaddej bl-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv li joħroġ mil-liġi.

20. Ovjament jekk eventwalment l-attriċi tirbañ il-kawża 1207/2021, ikollha jedd iddur fuq il-Kummissarju jekk jkun ġabar xi flus b’riżultat tal-eżekuzzjoni tat-titolu eżekuttiv, li ma jkunux dovuti.

21. Għaldaqstant, tiċħad l-aggravju.

It-Tieni Aggravju – L-Allegata *Malafede*

22. Permezz tat-tieni aggravju l-appellanti tilmenta li s-sentenza appellata hi wkoll żbaljata għaliex ma sabitx li bil-ħruġ tal-mandat ta’ sekwestru mitlub mill-Kummissarju appellat fid-29 ta’ Marzu 2023, il-Kummissarju aġixxa in *mala fede*. Tinsisti li dan sar unikament sabiex

iqiegħda taħt pressjoni indebita u li kien biss għalhekk li stenna daqstant biex jenforza l-allegat titolu eżekuttiv li l-Kummissarju jgħid li ottjena bl-Avviż tat-8 ta' Novembru 2021 u rrenda eżegwibbli bl-ittra uffiċjali tat-3 ta' Jannar 2022.

23. Ma tressqet ebda prova fis-sens illi l-Kummissarju appellat aġixxa fuq struzzjonijiet minn xi enti governattiva oħra involuta fil-kwistjonijiet bejn il-Gvern ta' Malta u l-kumpanija attriċi. Il-fatt waħdu li l-Kummissarju appellat ipproċeda bil-proċess ta' ġbir mhu l-ebda prova ta' *mala fede*, u anzi kellu d-dmir jipproċedi biex jiġbor it-taxxa dikjarata.

24. Għalhekk tiċhad l-aggravju.

Deċiżjoni.

Għal dawn il-motivi tiċhad l-appell bl-ispejjeż kontra l-attriċi.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Registratur
da